

SUNDHEDSSTYRELSEN

Livskvalitet

Notatserie om overgangen til livet uden for arbejdsmarkedet

Opsummering

Dette notat viser, at de allerfleste ældre har god livskvalitet, uanset om de er i beskæftigelse efter folkepensionsalderen eller ej. Den faktor, der har størst negativ indflydelse på livskvaliteten, er dårligt helbred.

For personer, der har forladt arbejdsmarkedet, finder analysen, at dem, der har forladt arbejdsmarkedet på grund af forhold på arbejdspladsen og/eller dårligt helbred ("push"-faktorer), har signifikant lavere livskvalitet end personer, der har trukket sig tilbage på grund af forhold relateret til familie, fritid eller økonomi ("pull"-faktorer). Det at have forladt arbejdsmarkedet på grund af "push"-faktorer har især negative konsekvenser for livskvaliteten for kvinder og fraskilte.

Personer, der stadigvæk er i beskæftigelse efter folkepensionsalderen, er i gennemsnit mere ressourcestærke end jævnaldrende, der har valgt at trække sig tilbage. Personer, der stadigvæk er på arbejdsmarkedet efter folkepensionsalderen, har en lidt højere sandsynlighed for at vurdere, at livskvaliteten er god eller bedre end tilbagetrukne, når der kontrolleres for forhold som alder, køn, civilstand, uddannelsesniveau, helbred og indkomst. Forskellen er dog lille: kun knap 3 procentpoint.

Tidligere forskning har indikeret, at mænd i et vist omfang kan være tvunget til at blive længe på arbejdsmarkedet på grund af dårlig økonomi. Hvis dette er tilfældet, finder nærværende undersøgelse ingen belæg for, at dette påvirker deres livskvalitet negativt, idet interaktionsvariable mellem køn og beskæftigelse ikke hænger signifikant sammen med livskvalitet.

Sundhedsstyrelsens notatserie om overgangen til livet uden for arbejdsmarkedet

Find notater om følgende forhold relateret til overgangen til livet uden for arbejdsmarkedet på [Sundhedsstyrelsens hjemmeside](#):

- Frivilligt arbejde
- Ulighed – ensomhed, social støtte, økonomi
- Sociale relationer
- Fritidsaktiviteter
- Boligforhold
- Arbejdspladsens rolle for tilbagetrækningen

På [Sundhedsstyrelsens hjemmeside](#) finder du også VIVEs rapport *Overgangen til livet uden for arbejdsmarkedet – Opgørelser baseret på Ældredatabasen*, som notaterne er et uddrag fra. I rapporten kan du blandt andet læse mere om Ældredatabasen, metoder og litteratur.

Introduktion

I dette notat undersøges livskvalitet blandt ældre borgere, der 1) har trukket sig tilbage fra arbejdsmarkedet og 2) stadigvæk er i beskæftigelse efter folkepensionsalderen. Den første analyse koncentrerer sig primært om, hvilken betydning de forhold, der påvirkede selve tilbagetrækningsbeslutningen, har på livskvaliteten efter overgangen til livet uden for arbejdsmarkedet. I den anden analyse undersøges det, om der er indikationer på, at borgere med få socioøkonomiske ressourcer, der er på arbejdsmarkedet efter folkepensionsalderen, også har en lav livskvalitet.

Livskvalitet blandt personer, der har trukket sig tilbage fra arbejdsmarkedet

En persons livskvalitet kan afhænge af en lang række af faktorer. For personer, der (for nylig) har trukket sig tilbage fra arbejdsmarkedet, kan selve tilbagetrækningsprocessen, herunder om tilbagetrækningen var et frivilligt valg eller ej, påvirke livskvaliteten.

Det undersøges, hvilken betydning, de faktorer, der påvirkede tilbagetrækningsbeslutningen, har for livskvaliteten med udgangspunkt i data fra Ældredatabasens 4. og 5. bølge, indsamlet i hhv. 2012 og 2017. Der fokuseres på personer, der overgik til livet uden for arbejdsmarkedet fra 2012 til 2017, dvs. var i beskæftigelse i 2012 og havde trukket sig permanent tilbage fra arbejdsmarkedet i 2017.

Notatet undersøger respondenternes livskvalitet i 2017 med udgangspunkt i spørgsmålet: *Når du tænker på de gode og dårlige ting, der påvirker din livskvalitet, hvordan vil du så alt i alt vurdere din livskvalitet?* med svaralternativer: *Så god, at den ikke kunne blive bedre –*

Meget god – God – Nogenlunde – Dårlig – Meget dårlig – Så dårlig, at den ikke kunne blive værre. Der skelnes i analyserne mellem respondenter, der angiver at deres livskvalitet er *god* eller bedre, og respondenter, der angiver, at deres livskvalitet er *nogenlunde* eller dårligere. 93,8 % af respondenterne angav, at livskvaliteten var god eller bedre i 2017.¹

Opgørelsen af tilbagetrækningsårsager er baseret på spørgsmålet: *Hvorfor holdt du op med at arbejde?* Spørgsmålet blev efterfulgt af en række svarmuligheder, hvor respondenteren havde mulighed for at angive flere svar. De typer af årsager, der kunne angives, samt andelen, der angav de forskellige svarmuligheder, fremgår af Tabel 1.1.

Det fremgår af tabellen, at økonomiske årsager (42 %), især muligheden for at få efterløn eller pension (38,2 %), bliver nævnt hyppigst af respondenterne, fulgt af årsager relateret til familie og fritid (38 %). Blandt årsager relateret til familie og fritid er det at have lyst til selv at bestemme, hvad man skal foretage sig, den årsag, der bliver nævnt hyppigst (27,8 %). Knap 30 % af respondenterne nævner årsager relateret til arbejdsmarkedet, mens 14,2 % angiver dårlig helbred som en årsag til at holde op med at arbejde.

Det fremgår endvidere af Tabel 1.1, at kvinder i højere grad end mænd nævner årsager relateret til arbejdsmarkedet. Derudover bliver muligheden for at få efterløn eller pension, at passe børnebørn samt ikke at få dårligt helbred nævnt som en tilbagetrækningsårsag af flere kvinder end mænd.

¹ Livskvaliteten ændrer sig ikke signifikant fra 2012 til 2017 for respondenter, der overgik til livet uden for arbejdsmarkedet mellem de 2 år.

Tabel 1.1 Ældres svar på spørgsmålet *Hvorfor holdt du op med at arbejde?*, særskilt for køn. 2017. Procent.

Svaralternativ	Kvinder	Mænd	Sign.	Alle
Økonomi, i alt ¹				42,0
Muligheden for at få efterløn eller pension	41,0	34,8	**	38,2
Havde økonomisk for lidt ud af at fortsætte				2,3
Gode fratrædelsesvilkår på arbejdspladsen				5,3
Familie/fritid, i alt ¹				38,0
Ønske fra ægtefælle				4,8
Ville holde op sammen med ægtefælle				4,9
Havde lyst til selv at bestemme, hvad man skulle foretage sig				27,8
For at få mere tid til fritidsinteresser				9,7
For at passe børnebørn	7,1	3,6	**	5,5
For at tage sig af ægtefælle/samlever/(sviger)forældre				2,2
Arbejdsmarked, i alt ¹	32,4	26,7	**	29,8
For ikke at få dårligt helbred	7,1	4,3	**	5,8
Fast aldersgrænse				3,0
Blev sagt op				6,4
Følte sig presset af ledelsen				4,1
Følte sig presset af kollegaerne				0,7
Kunne ikke længere klare arbejdet				4,0
Kunne ikke få lettere arbejde				1,3
For at give plads til de unge				4,0
Trivedes ikke på arbejdspladsen				4,2
Dårligt helbred				14,2
Andre grunde/ved ikke				11,7
Push				25,7
Pull				49,2
Push-Pull	18,1	13,2	**	15,9
Andet/ved ikke/ej svar				7,6
Observationer	546	446		992

Anm.: Det var muligt at angive flere svar. Datagrundlaget er personer som overgik til livet uden for arbejdsmarkedet fra 2012 til 2017 og der var mindst 55 år ved tilbagetrækningstidspunktet. Vi præsenterer resultater særskilt for kvinder og mænd, hvor der er signifikante kønsforskelle på mindst 10%-niveau.

Note 1: "I alt" angiver, at respondenter har angivet mindst én af den pågældende type af årsager. *** Statistisk signifikant på et 1-procentsniveau, ** statistisk signifikant på et 5-procentsniveau, * statistisk signifikant på et 10-procentsniveau.

Kilde: Ældredatabasens 5. bølge.

For at undersøge sammenhængen mellem tilbagetrækningsårsager og livskvalitet er de angivne årsager grupperet efter, om der er tale om "push", "pull", eller en kombination af de to. "Push" er udtryk for, at man er blevet "skubbet" ud af arbejdsmarkedet som følge af fx helbredsproblemer eller forhold på arbejdspladsen. "Pull" er udtryk for, at der er forhold uden for arbejdsmarkedet, der gør det mere tillokkende at trække sig tilbage end at blive på arbejdsmarkedet. Undersøgelsen har taget udgangspunkt i Scharn et al. (2018) samt Larsen & Amilon (2019), når tilbagetrækningsårsagerne er grupperet i "push"- og "pull"-faktorer. Rent konkret indebærer denne gruppering, at personer, der udelukkende har angivet begrundelser relateret til økonomi og/eller familie og fritid, er grupperet som "pull" (godt 49 %), mens personer, der udelukkende har angivet begrundelser relateret til helbred og/eller arbejdsmarked, er grupperet som "push" (knap 26 %). 15,9 % af respondenterne (lidt flere kvinder end mænd) har angivet en kombination af push og pull, og de resterende 7,6 % har angivet *andet, ved ikke* eller har ikke besvaret spørgsmålet om tilbagetrækningsårsager.

I rapporten, som notatet er et uddrag fra, undersøges sammenhængen mellem tilbagetrækningsårsag og livskvalitet i en logistisk regressionsmodel, hvor der kontrolleres for andre faktorer, som kan påvirke såvel livskvaliteten som tilbagetrækningsbeslutningen. Der præsenteres marginaleffekter for de variable, som er statistisk signifikante (jf. Tabel 3.2, Amilon, 2020:19).

Resultaterne viser, at personer, der har trukket sig tilbage på grund af push-faktorer, har en signifikant lavere livskvalitet end personer,

der har trukket sig tilbage på grund af pull-faktorer. Marginaleffekten er $-0,052$, hvilket indebærer, at sandsynligheden for at synes, at livskvaliteten er god eller bedre, er godt 5 procentpoint lavere blandt personer, der udelukkende har angivet push-faktorer, end blandt personer, der udelukkende har angivet pull-faktorer som forklaring på, hvorfor de har forladt arbejdsmarkedet.

Derudover har gifte en højere livskvalitet end fraskilte, og forskellen er omtrent på samme niveau som den mellem push og pull, dvs. godt 5 procentpoint. Den faktor, der har størst betydning for livskvaliteten, er helbred: Personer, der vurderer deres helbred som dårligt eller meget dårligt, har knap 23 procentpoint lavere sandsynlighed for at have en livskvalitet, der er god eller bedre, imens personer, der vurderer deres helbred som nogenlunde, har en 7,5 procentpoint lavere sandsynlighed for at være tilfreds med livet, end personer, der har et godt eller meget godt helbred.

Afslutningsvis er der en positiv sammenhæng mellem indkomst og tilbagetrækning. Personer i den højeste indkomstkvartil (dvs. de 25 % af pensionisterne med de højeste indkomster²) har en 4,6 procentpoint højere sandsynlighed for at have en livskvalitet, der er god eller bedre, end personerne med indkomster i den laveste kvartil. Der er ingen signifikante forskelle mellem hhv. de to nederste og de to øverste kvartiler.

Det at være blevet "skubbet" ud af arbejdsmarkedet, kan potentielt have en særlig negativ effekt på livskvaliteten for bestemte grupper. Tidligere forskning viser, at de sociale

² Grænserne for indkomstkvartilerne er definerede med udgangspunkt i tilbagetrukne respondents i aldersgruppen 57-67 år disponible indkomster i 2017.

kontakter på arbejdspladsen har større betydning for mænd og personer, der ikke har en ægtefælle end for kvinder og personer, der er gift eller har en partner (McLaughlin et al., 2010; Segel-Karpas et al., 2018). Det er derfor muligt, at "push" har en særlig negativ effekt for mænd og hhv. fraskilte, ugifte eller enker/enkemænd. For at teste denne hypotese har vi estimeret en række af interaktionsmodeller, hvor vi undersøger sammenhængen mellem "push" og udvalgte karakteristika. Undersøgelsen testede interaktioner mellem "push" og hhv. køn, civilstand, uddannelsesniveau, stilling og helbred. Interaktionerne mellem køn og "push", samt mellem civilstand og "push", var statistisk signifikante.

Interaktionsmodellen mellem køn og "push" viste, lidt uventet, at det at trække sig tilbage pga. push-faktorer har en større negativ indflydelse på livskvaliteten for kvinder end for mænd. En kvindelig referenceperson³ har en prædikeret sandsynlighed på 97 % for at vurdere sin livskvalitet som *god* eller bedre, hvis hun har trukket sig tilbage på grund af pull-faktorer. Hvis hun har trukket sig tilbage pga. push-faktorer, er den prædikerede livskvalitet 88 %, dvs. 9 procentpoint lavere. For en mandlig referenceperson er sandsynlighederne for god livskvalitet for dem, der har trukket sig tilbage pga. "pull" og "push", hhv. 95 % og 94 %, og forskellen (1 procentpoint) er ikke statistisk signifikant.

Interaktionsmodellen mellem civilstand og "push" viste, som forventet, at den negative effekt af at trække sig tilbage på grund af push-faktorer på livskvaliteten er større for fraskilte end for gifte. For en skilt referenceperson er den prædikerede livskvalitet 96 %,

hvis vedkommende har trukket sig tilbage pga. pull-faktorer, mens livskvaliteten kun er 77 %, hvis vedkommende har trukket sig tilbage på grund af push-faktorer – en forskel på 19 procentpoint. For en gift referenceperson er sandsynlighederne hhv. 96 % og 93 %, dvs. en forskel på 3 procentpoint.⁴

Samlet set finder vi altså, at det at trække sig tilbage pga. push-faktorer har negative konsekvenser for livskvaliteten. Den negative sammenhæng mellem "push" og livskvalitet er især markant for fraskilte samt for kvinder.

Livskvalitet blandt ældre, der stadig-væk er på arbejdsmarkedet

Tidligere forskning viser, at personer, der er i beskæftigelse efter folkepensionsalderen (67+-årige), oftest er ressourcestærke individer (primært mænd), der er tilfreds med løn og arbejdstid og har mulighed for selv at tilrettelægge arbejdsopgaverne (Larsen et al., 2019). Derudover oplever 67+-årige i beskæftigelse i lavere grad, at deres trivsel er generet af højt arbejdstempo, travlhed og stramme tidsplaner, manglende indflydelse eller manglende anerkendelse og respekt end 62-årige i beskæftigelse (ibid.). Samlet set viser den tidligere forskning, at personer, der arbejder efter folkepensionsalderen i Danmark, langt hen ad vejen gør dette, fordi de har ressourcerne til det, og fordi de trives på arbejdspladsen og med arbejdsopgaverne (se også Larsen et al., 2011, 2017).

Der findes imidlertid indikationer på, at en mindre gruppe af mænd bliver ved med at arbejde efter folkepensionsalderen på grund af dårlig økonomi (Larsen et al., 2019). I dette

³ Referencepersonen er gift, har godt helbred, har ikke en kompetencegivende uddannelse, er født i 1930, er selvstændig og har en indkomst i den laveste kvartil. Valget af referenceperson påvirker det absolutte niveau på den prædikerede

livskvalitet, men ikke (den relative) forskel mellem forskellige grupper.

⁴ Interaktionerne mellem hhv. ugift og push samt mellem enke/enkemand og push var ikke statistisk signifikante.

notat undersøges derfor livskvalitet blandt ældre, der arbejdede efter 67-årsalderen i 2017 med særlig fokus på køn, uddannelsesniveau og stilling det meste af livet.

I Tabel 1.2 vises deskriptiv statistik for 67+-årige i beskæftigelse samt 67+-årige, der havde trukket sig tilbage fra arbejdsmarkedet. Det fremgår af tabellen, at 67+-årige i beskæftigelse i gennemsnit oftere har god livskvalitet, de er oftere mænd, og flere af dem er født i 1950 end blandt tilbagetrukne. Derudover er personer i beskæftigelse i højere grad gift, fraskilt eller ugift, men i lavere grad enker eller enkemænd. Endvidere har personer i be-

skæftigelse oftere en erhvervskompetencegivende uddannelse⁵ og et godt helbred end tilbagetrukne. Personer, der stadigvæk er i beskæftigelse, har oftere været selvstændige eller funktionærer/tjenestemænd størstedelen af livet, mens tilbagetrukne i højere grad har været faglærte eller ufaglærte.⁶ Afslutningsvis har personer i beskæftigelse en højere indkomst end personer, der har trukket sig tilbage fra arbejdsmarkedet. Tabel 1.2 bekræfter dermed billedet fra den tidligere forskning, at det primært er respondenter med økonomiske og helbredsmæssige ressourcer, der bliver ved med at arbejde efter folkepensionsalderen.

Tabel 1.2 Karakteristika blandt 67+-årige ældre. Særskilt for beskæftigelsesstatus. 2017. Procent.

	Tilbagetrukne	I beskæftigelse	I alt	Sign.
Livskvalitet				***
Nogenlunde, dårlig eller meget dårlig	10,4	3,2	9,7	
God, meget god, så god, at den ikke kunne blive bedre	89,6	96,8	90,3	
Køn				***
Kvinde	56	32,3	53,6	
Mand	44	67,7	46,4	
Fødselsår				***
1935 eller tidligere	21,1	4,1	19,4	
1940	19,4	9	18,4	
1945	31	28,5	30,7	
1950	28,5	58,4	31,5	
Civilstand				***

⁵ Oplysninger om uddannelse stammer fra Danmarks Statistiks uddannelsesregister. Med erhvervskompetencegivende uddannelse menes erhvervsuddannelse, kort videregående uddannelse, mellemlang videregående uddannelse eller lang videregående uddannelse. Personer, der ikke har en erhvervskompetencegivende uddannelse, har således enten grundskole eller gymnasial uddannelse som højest afsluttede uddannelse.

⁶ Oplysninger om stilling baserer sig på spørgsmålet: *Hvilken stilling har du haft det meste af dit liv?* Der skelnes mellem selvstændige (inklusive medhjælpende ægtefæller), faglærte arbejdere, ufaglærte arbejdere, funktionærer/tjenestemænd samt øvrige (pensionister, arbejdsløse, husmødre/hjemmearbejdende).

	Tilbagetrukne	I beskæftigelse	I alt	Sign.
Gift	60,8	71,8	61,9	
Enke eller enkemand	22,4	9,1	21,1	
Fraskilt	11,9	13,1	12	
Ugift	4,9	6	5	
Uddannelsesniveau				***
Ej erhvervskompetencegivende uddannelse	33,2	25,4	32,4	
Erhvervskompetencegivende uddannelse	66,8	74,6	67,6	
Helbred				***
Godt eller meget godt	63,9	83,6	65,9	
Nogenlunde	28,2	14,2	26,8	
Dårligt eller meget dårligt	7,9	2,2	7,3	
Stilling det meste af livet				***
Selvstændig	13,8	30,7	15,6	
Faglært	13,3	10	12,9	
Ufaglært	14,8	6	13,9	
Funktionær eller tjenestemand	58,1	53,4	57,6	
Indkomst				***
Disponibel indkomst (2017)	202.122	356.060	219.347	
Antal observationer ¹	4.548-4.804	521-536	5.069-5.340	

Note 1: Antal observationer varierer, idet oplysninger om enkelte forhold mangler for enkelte respondenter. Især oplysninger om stilling mangler for personer, der var tilbagetrukne fra arbejdsmarkedet.

*** statistisk signifikant på et 0,1-procentsniveau.

Kilde: Ældredatabasens 5. bølge. Danmarks Statistiks uddannelses-, befolknings- og indkomstregistre.

I VIVEs rapport Overgangen til livet uden for arbejdsmarkedet – Opgørelser baseret på Ældredatabasen (Tabel 3.2, 2020:19) undersøges sammenhængen mellem at være beskæftiget efter folkepensionsalderen og livskvalitet i en logistisk regressionsmodel. Tabellen viser marginaleffekter for de variable, som var statistisk signifikante. Resultaterne viser, at personer, der var i beskæftigelse efter folkepensionsalderen, har en 3 procentpoint højere sandsynlighed for at angive, at livskvaliteten er god eller bedre end tilbagetrukne (marginaleffekten er 0,029). Det indebærer, at også, når der kontrolleres for andre

forhold, der kan forventes at påvirke livskvaliteten, så har 67+-årige i beskæftigelse isoleret set en lidt højere sandsynlighed for at vurdere, at livskvaliteten er *Så god, at den ikke kunne blive bedre, Meget god* eller *God* end tilbagetrukne.

Mænd har isoleret set en lidt lavere sandsynlighed for at vurdere, at livskvaliteten er *God* eller *bedre* end kvinder. Civilstand har også betydning for livskvaliteten. Personer, der er gift, har en højere sandsynlighed for at vurdere, at livskvaliteten er mindst *God* end hhv.

enker/enkemænd, skilte og ugifte. Som tidligere er helbred den faktor, som har størst betydning for livskvaliteten. Personer, der har dårligt eller meget dårligt helbred, har isoleret set 41 procentpoint lavere sandsynlighed for at rapportere en god livskvalitet sammenlignet med personer, der har et godt eller meget godt helbred. Som tidligere er der en positiv sammenhæng mellem livskvalitet og indkomst.

For at undersøge, om det er tilfældet, at særlige grupper, der er blevet længe på arbejdsmarkedet, har dårlig livskvalitet – eventuelt fordi de har udskudt tilbagetrækningen på grund af dårlig økonomi – har vi estimeret en række af interaktionsmodeller. I undersøgelsen interagerede man variabelen ”i beskæftigelse” med hhv. køn, fødselsår, civilstand, uddannelse, stilling det meste af livet, helbred og indkomst. Der var signifikante interaktionseffekter mellem beskæftigelse og hhv. civilstand og helbred.

Resultaterne af modellen, hvor undersøgelsen interagerer beskæftigelse og civilstand, viser, at den negative sammenhæng mellem det at være ugift og livskvalitet er stærkere for personer, der er i beskæftigelse end for tilbagetrukne. En ugift referenceperson⁷, der har trukket sig tilbage fra arbejdsmarkedet, har en prædikteret sandsynlighed på 87 % for at vurdere sin livskvalitet som *god* eller bedre, mens det tilsvarende tal for en ugift person, der stadigvæk er i beskæftigelse, er 73 %. De tilsvarende tal for gifte er hhv. 90 % (for tilbagetrukne) og 93 % (for beskæftigede). For beskæftigede er altså forskellen mellem gifte og ugifte i sandsynligheden for at synes, at livskvaliteten er god eller bedre, 20 procentpoint

(93-73), mens den kun er 3 procentpoint (90-87) for tilbagetrukne. Det kan dermed konstateres, at ugifte, der er på arbejdsmarkedet efter 67-årsalderen, er i en udsat position, hvad gælder livskvalitet. Vi kan dog ikke udtale os om, *hvorfor* dette er tilfældet.

Derudover viste modellen, hvor undersøgelsen interagerer beskæftigelse og helbred, at der er en signifikant sammenhæng mellem livskvalitet, helbred og beskæftigelse. Vi illustrerer denne sammenhæng i Tabel 1.3. Resultaterne viser, at sandsynligheden for at have en god livskvalitet for personer med godt helbred er 97 %, uanset beskæftigelsesstatus. For tilbagetrukne er der en stærk negativ sammenhæng mellem helbred og livskvalitet, idet sandsynligheden for at have en god livskvalitet er 12 procentpoint lavere blandt dem, der vurderer, at helbredet er *nogenlunde* sammenholdt med dem, der vurderer, at helbredet er *godt* eller *meget godt*. Sandsynligheden for at have en god livskvalitet falder med yderligere 31 procentpoint fra nogenlunde til dårligt helbred.

Denne sammenhæng mellem livskvalitet og helbred er væsentligt mindre udtalt blandt personer i beskæftigelse. Her falder sandsynligheden for god livskvalitet med knap 6 procentpoint fra godt helbred til nogenlunde, og der er ingen forskel mellem nogenlunde og dårligt helbred. Det vides ikke, hvad de store forskelle mellem personer, der er hhv. tilbagetrukne og i beskæftigelse og har dårligt eller meget dårligt helbred, skyldes. Eventuelt kan typen af helbredsproblem variere mellem de to grupper. Alternativt kan det at være i beskæftigelse ses som en indikation på, at helbredsproblemet ikke udgør en barriere mod at

⁷ Referencepersonen er gift, har godt helbred, har ikke en kompetencegivende uddannelse, er født i 1930, er selvstændig og har en indkomst i den laveste kvartil. Valget af referenceperson påvirker det absolutte niveau på den prædikterede

livskvalitet, men ikke (den relative) forskel mellem forskellige grupper.

deltage i hverdagsaktiviteter for gruppen med dårligt helbred i beskæftigelse, hvilket kan påvirke livskvaliteten positivt. På baggrund af undersøgelsen kan der ikke konkluderes vedrørende dette, men det kan blot konstateres,

at der er en stærkere negativ sammenhæng mellem dårligt helbred og lav sandsynlighed for god livskvalitet blandt tilbagetrukne end blandt beskæftigede 67+-årige.

Tabel 1.3 Prædikteret sandsynlighed for at synes, at livskvaliteten er god eller bedre. 67+-årige respondenter i ældredata-basen. Særskilt for beskæftigelsesstatus. 2017. Procent.

	Tilbagetrukne	I beskæftigelse	Sign.
Helbred			***
Godt eller meget godt	97	97	
Nogenlunde	85	91	
Dårligt eller meget dårligt	54	91	

Anm.: Prædiktionerne baserer sig på en logistisk regressionsmodel, hvor vi kontrollerer for køn, fødselsår, civilstand, uddannelsesniveau, stilling det meste af livet og indkomstkvartil.

Note: *** statistisk signifikant på et 0,1-procentsniveau.

Kilde: Ældredata-basens 5. bølge. Danmarks statistiks uddannelses-, befolknings- og indkomstregistre.